

God glid i tusenvis av år

Det begynte med pels, og fortsatte med kvae, vinylplater og sykkelslanger. Folk har gjort veldig mye lurt for å komme raskt fram i løypa.

AV GRETHE BRANDSØ/NTB | PUBLISERT 22. JAN. 2020 | OPPDATERT 5. FEB. 2020

For at skiene skal få godt feste i skisporet, må snøkrystallene få grep i skiene ved fraspark. Illustrasjon: Tank.no.

Folk hadde ski allerede i steinalderen. Da kledte de den ene skien med pels, slik at den fikk feste i snøen. Så brukte den skinnkledte skien til å sparke fra med, mens den glatte skien ble brukt til å gli framover med.

De eldste skinnkledte skiene som er funnet, er cirka 5000 år gamle. Men skinn under skiene var så lurt at folk fortsatte å bruke det helt til 1700-tallet.

Hemmelige gryter

På 1600-tallet begynte man også å sette inn skiene med kvae. På 1700-tallet tok man i bruk tjære, som ga godt feste frasparket. Forskjellige typer voks, som dyrefett og parafin, ble også brukt – avhengig av temperatur og føre.

Fra midten av 1800-tallet, da både skiturer og konkurranser ble mer vanlig, eksperimenterte folk med egne smøreoppskrifter. Skismøring var noe man kokte selv hjemme på gårdene. I gryta puttet man alt fra tjære og vinylplat (såanne plater besteforeldrene dine spilte musikk fra) til dyrefett blandet med sykkelslangebiter. Oppskriftene var hemmelige – det var jo om å gjøre å ligge først i løypa!

Syntetisk smøring

I dag finnes det flere typer smørefrie ski. Men det er også mange som bruker skismøring. Den er som regel laget av syntetisk framstilt klister eller voks.

KRLE OG HISTORIE HISTORIE

Meldinger ved utskriftstidspunkt 4. april 2025, kl. 14.28 CEST

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.